

Η ΠΑΛΙΑ ΑΘΗΝΑ ΚΑΝΑΖΗ

Ραδιοφωνική έκπομπή δια
την 26 Σεπτεμβρίου 1971
ήμερον ΚΥΡΙΑΚΗΝ
καί Ώρανι 21.45 - 22.15

Τήν έκπομπήν παρουσιάζουν ο ΚΩΣΤΑΣ ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ καί ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ. Τραγουδά η ΚΛΑΙΩ ΔΕΜΗΤΡΑ ΟΥ.

133

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** Γιάνγκο μου αγαπητέ, τελειώνει σέ τρείς τέσσερις ημέρες ο Σεπτέμβριος καί καταλαβαίνεις ότι καί σήμερα καί σέ άλλη εποχή, οί μικροί μας συμπολίτες βρισκόντουσαν σέ άναστάτωση
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ** Στάσου καί κατάλαβα ότι πρόκειται νά μού μιλήσης γιά τό άνοιγμα τών σχολείων.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** Καλό κού τό κατάλαβες. Στίς έφημερίδες άναγραφότανε η τραγική είδησις : Κατόπιν διαταγής του 'Υπουργείου Παιδείας, αί έγγραφά είς τά δημόσια καί ιδιωτικά σχολεία, άρχονται τήν δεκάτην Σεπτεμβρίου. Τά μαθήματα άρχονται τήν είκοστήν Σεπτεμβρίου καί τά τακτικά μαθήματα τήν πρώτην 'Οκτωβρίου.
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ** Τά τακτικά μαθήματα είπες. Δηλαδή, τά ήλλα, πριν από τήν πρώτη 'Οκτωβρίου ήτανε έπαντα μαθήματα :
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** Δέν καταλαβαίνεις ; "Ήτανε οί ημέρες της πρώτης έπαφής μαθητών καί διδασκτικού προσώκικού. Σ' αυτό τό δεκαήμερο, από 20 Σεπτεμβρίου έως πρώτη 'Οκτωβρίου, γινότανε κυρίως η κατασκοπεύα.
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ** Τι θέλεις νά κες ; Τι είδους κατασκοπεύα ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** Τά παιδιά, φροντίζανε νά μαζέψουν πληροφορίες γιά δασκάλους καί καθηγητές...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πάλιστα· συλλογή πληροφοριών, ποιός καθηγητής ήτανε αύστηρος, ποιός φαινότανε έπιεικής, ποιός ήτανε καλός, ποιός στριμένος, ποιός έπαιρνε από κουβέντες και υά λοιπά...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πολλές φορές συνέβαινε οι πληροφορίες νέ είναι μαθρες και άκελιστικές : Ποιός κάνει άρχατα : Παρασκευαΐδης λέγεται... Παρασκευαΐδης : Καήκαμε... Γιατί : Πέρσαι, στο πρώτο Γυμνάσιο, από τριάντα παιδιά, έφησε μετεξεταστέα τά είκοσι δύο γιατί δεν γρέφανε καλέ τ'άνώμαλα ρήματα...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πό κά, καήκαμε... 'Ο μαθηματικός : Πικολάου λέγεται...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πικολάου : "Άλλος άντεχριστος... Τό μηδέν, τό έχει φωμότερη κοθ έλεγε ο εξαδελφός μου που τον είχε πέρσαι σ' αυτό έδω τό Γυμνάσιο. Τόν σηκώνει με μέρα στο μάθημα και τον έρωτά : Ποιος είναι ο λόγος της περιφερείας ποός τήν διάμετρον : 'Απαντά ο εξαδελφός μου ο Περικλής : 'Ο έριθμός πτ... Πάλιστα· μέ τί ίσοϋται ο πτ : 'Απαντά ο Περικλής : Τρία κόμμα... Πάλιστα, παρακάτω... τρία κόμμα ... παρακάτω : τρία κόμμα... Ελάθησ κάτω, μηδέν... Και που λές Γιάννω μου, τύχαινε με ά χρονιά γά βρεθοϋνε έλοι οι αύστηροί καθηγηταί σ' ένα γυμνάσιο. Τρόμος και φόβος έκιανε τά παιδιά. Γι' αυτό γινότανε ή κατασκοπεία· θυμάμαι - και τί σου φανή παρά'ενο - ένα σχετικό έμμετρο χρονικό του Ευρη : 'Ανοίγουν τά σχολεία...

'Ανοίγουν τά σχολεία... Πόσες καρδιές χτυπάνε που θά ξαναμαθήσουν στα μαθρα τά θραυεία τά θερινά τά γλέντια, έφύγανε και πνε με' αρχίζει τώρα πάλι, καινούργια άγωνία· 'Ενα σωρό κανόνες εις τό Συντημητικό και Τριγωνομετρία... έλλο κι' αυτό κακό !

Τί τά 'δειλαν οι άρχατοι αυτά τά ρήματά τους τ'άνώμαλα που είναι σποτοϋρα τραγική ! Και τόσοι γεωμέτραι με τά προβλήματά τους Εύκλειδης, Πυθαγόρας και άλλοι μερικοί !

Και έν αυτόι 'χαν λάζα, προβλήματα νά λύσουν
σ' έμει, ήτανε ανάγκη νά τά κληροδοτήσουν !

'Ανοίγουν τά σχολεία... ήτοι, μέ λόγους άλλους
θά έχωμε κι' έφέτος, ζηνά, κονοκεφάλους,
μέ φυσικές, χημικές και μαθηματικά
και τόν κεφαλοδραύστη, τ' άργατα 'Ελληνικά
μά τί νά φάσθ γίνη ; Πήμε και πάλι εθπειθός
και θποιον πάρη ό χάρος... και ό θεός βοηθός !...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Μάλιστα. Αιτούς τούς δύο τελευταίους στίχους του Σουρή
τούς είχαμε κένει μοτίβο σάν είμαστε στην δευτέρα του
Γυμνασίου. Είποιος τούς είχε ανακαλύψει σ' ένα παλιό πε-
ριοδικό και τούς λέγαμε και μάλιστα τραγουδιστά μέ δική
μας μελωδία : Νά τί νά γίνη ; Πήμε και πάλι εθπειθός -
και θποιον πάρη ό χάρος... και ό θεός βοηθός !...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Λέγαμε λοιπόν για τίς δέκα πρώτες ημέρες, πριν άρχίσουν τά
τακτικά μαθήματα. Ήτανε μέρες κατασκευίας για τούς μαθη-
τές...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Και για τούς δασκάλους επίσης, ήτανε ημέρες ψυχολογικής
κατασκευίας. Τήν πρώτη μέρα γινόντανε άγισμός στο σχολείο
και μετά τόν άγισμό, τό πρώτο μάθημα, ή πρώτη έκπαφή.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Ετήν όμοια όμως και οι καθηγηταί κάνανε τήν κατασκευή
τους όπως είπατε, διαβάζοντας τόν κατάλογο τών μαθητών :
Γιαννουκάκης Δημήτριος...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Παρών.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Εήνω επάνω νά σέ ίδω καλύτερα...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Ξημινόντανε ό μαθητής και ό καθηγητής τήν κοίταζε προσεκτικά
για νά έντυπώση τήν φυσιογνωμία του. Ύστερα προχώρησε
στον κατάλογο : Γιαννιόης Εμμανουήλ.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Παρών.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Εήνω επάνω νά σέ ίδω καλύτερα...

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Σημιωνότανε ὁ Γιαννιάσης καὶ τὸν κοίταζε ὁ καθηγητῆς μὲ προσοχή... καὶ ἔτσι προχωροῦσε ἡ ἀναγνώσις τοῦ καταλόγου καὶ ἡ ὄρα τελείωνε μὲ μιὰ μικρὴ συμβουλευτικὴ προσλαλιὰ τοῦ καθηγητοῦ : Ἐλπίζω νὰ περάσωμε καλὰ τὸν χειμῶνα. Λέν θέλω ἀπουσίας. Ἡ γνωρίζετε ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἀβατηρότατος εἰς τοὺς ἀμελεῖς μαθητὰς καὶ ἐπιεικέστατος πρὸς τοὺς ἐπιμελεῖς. Ἐλπίζω νὰ ἀντελήφθητε τί σὰς εἶπα καὶ ἀπολαύσατε τί ἔννοῶ ! Ὑποτέρα τοὺς ἔλλαξε τὸς θέσεις... Πῶς μαθήσατε ἔτσι στὰ θρανία σας ; οἱ κοντοὶ θὰ ερθουν μπροστὰ καὶ οἱ ψηλοὶ θὰ πᾶνε πίσω γιὰ νὰ σῆς βλέπω ὄλους...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἡ δότι τὴν ἀλλαγὴ τῶν θέσεων στὰ θρανία, ἀνασπιωνότανε ἡ τάξις γιὰ μιὰ ὄρα τοὐλάχιστον... Ἦλα ἐδῶ ἐσὺ Καραγεωργιάδη ποῦ πῆς νὰ χυθῆς ἐκεῖ πίσω ; Ἐσὺ εἶσαι κ' ντῶς... Ὅχι κοντῶς μέτριος εἶμαι κύριε καθηγητῆ... Καλὴ τί μέτριος ; Ἐσὺ εἶσαι μπόμπιρας...

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Πάει, αὐτὸ ἦτανε. Τὸ παρατσούκλι ποῦ εἶχε δώσει σχεδὸν ἔθελέ ὁ καθηγητῆς σ' ἓνα μαθητῆ, εἶχε τὸν ἀκολουθοῦσε σ' ἄλλῃ του τὴν γυμνασιακὴ ζωὴ. Ὁ Καραγεωργιάδης θὰ ἦτανε τοῦλοικοῦ ὁ Πιόμπι-
ρες...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἐνὸ ἀναμεταξῶν, δταν ἐνοιγαν τὰ σχολεῖα καὶ οἱ κανταδόροι τῆς κλήθης Ἀθήνας, τροποποιούσανε κάπως τὸ ρεπερτόριο τῆς καντάδες τους. Καὶ τὸ ἐπίκαιρο τραγοῦδι ποῦ συνηθίζανε ἦτανε Ἐνα κορίτσι τοῦ σχολεῖου...

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Παμπάλαιο τραγοῦδι ποῦ θὰ τὸ ζωντανέψῃ τώρα ἡ Κλειώ μαξ...

ΚΑΛΙΩ ΔΕΝΑΡΑΟΥ (μὲ συνοδὸν πιάνον) Ἐνα κορίτσι τοῦ σχολεῖου

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὅμως ἡ φιλολογία τῶν κανταδόρων σχετιὰ μὲ τὰ σχολεῖα, τίς μεγάλες μονήτριες καὶ τίς δασκάλες, δέν σταματοῦσε σ' εἰ μιὰ δυὸ καντάδες μὲ τραβοῦσε πολὺ μικρότερα... Ὁ ρίστε διάβασε ἐδῶ μερικὰ θέσιμα τῆς ἐποχῆς.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗ (Διαβάσει) αποκάλισσα, δασκάλισσα, σχόλασε τήν 'Ελένη
γιατί 'ναι Σαββατόβραδο καί ἡ συχὴ μου βγαίνει

ἀπὸ τὴν τὴν μάντρα τοῦ σχολειοῦ, ἐγὼ δὲ τὴν κηδήσω
καί κλέϊ στίς μαθητρίες μιά μέρα θά καθήσω

'Εγὼ δασκάλα ἀγάπησα, ἀπ' τῆς καρδίας τὰ βάρη
δέν θέλω προσκα, μοναχά, γρήματα νά μου μέθω

Κυρία Διευθυντριά, γράφε με σάν ἀρχάριο

καί θ' ἀγοράσω θ' τι μου πῆς ἰ Πάπια καὶ 'ἀλφαβητάριο

καί ἔν δέν κάω ἀγράμματος μιά μέρα εἰς τὸν τάφο

μὲ τὸ κοντινὸ ἰ ε' ἀγαπῶ, στήν κλέμα μου θ' ἰ γράφω.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἀπὸ τὴν Γράμμο μου καί ἕλλα τέτοια, ἦτανε ἡ φιλολογία τῶν ὁρ-
μῶν τὴν ἐποχὴ τοῦ ἐνοίγανε τὰ σχολεῖα. 'Εκτός ὅμως ἀπὸ τὴν
εἶχαμε καί στήν σχολικὴ φιλολογία τῶν ἐφημερίδων καί πε-
ριοδικῶν τοῦ 1890.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗ Σχολικὴ φιλολογία ἐφημερίδων καί περιοδικῶν, τί ἐννοεῖς ἰ

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ὁ γνωστὸς εὐθυμογράφος τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἡτῶνε ^{ὁ ἱππότης 'Αννίνος} μανιακὸς
εὐώπτης τῆς ἀγραμμάτωσόνης καί ἐκείδῃ εἶχε φίλους τοῦ μερι-
κοῦς καθηγητῆς, αὐτοὶ τοῦ ἔδιναν ἀκίθωνες ἐκδόσεις μαθητῶν
ἀπὸ τῆς ὁποῖας ὁ 'Αννίνος ἀντέγραφε καί ἐδημοσίευε ὀρισμένα
ἀποσπάσματα. 'Ὁ βίστε ἂν θέλῃς ἔχω ἀντιγράψει ἐδῶ δυὸ τρεῖς
ἀπ' αὐτὰ τὰ ἀποσπάσματα καὶ εἶχε δημοσιεύσει ὁ 'Αννίνος. Διὰ
βαστ' ἄτα καὶ ἐσὺ Γράμμο μου.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗ 'Εκδοσεις μαθητοῦ Α. Β. τῆς πρώτης γυμνασίου. 'Ὁ Πέγας 'Αλέ-
ξανδρος. 'Ὁ Πέγας 'Αλέξανδρος ἦτανε ἓνα γενναῖο βασιλόπουλο
τῆς ἀρχαίας ἐποχῆς καὶ ἐκείδῃ εἶχε πολὺν μεγάλο κεφάλι σάν
βωδιγῆ, ὁ πατέρας τοῦ τὸν ἐποναλοῦσε Βουκεφάλα ἰ

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πλήρης σ' ὕψους γεγονότων καὶ ἀντιλήψεων. Διάβασε καὶ κάτω

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗ 'Ὁ 'Αλέξανδρος ἦτανε ἴσσο γενναῖος καὶ τὸν ἐνόμισαν Πέγα,
διότι ἐσηότωσε τὸν ὄφι, ὅπως μαθαίνομε ἀπὸ τῆς παραστάσεως
τοῦ Καραγκιόζη.

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βέβαια όδεν ήτανε γενική αύτή ή κατάσταση. Επέφου ότι τότε τά καιδιάμαθαίνανε γράμματα πραγματικά έφου από ~~αδελφούς~~ τίς φουρνιές λικεγες των μαθητών. βγήκανε οί έπιστήμονες του 1920 και 1930 που διαπρέφανε στά γράμματα και στές ~~αδελφούς~~ έπιστήμες
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ *Εδω σ' αύτό τό σημείωμα του *Αννίνου που μου έδωσες βλέπω και μία περινοπή από Ένδεσι έρσανειάδος για την "Ανοιξι-
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ και ναί... διάβασέ την γιατί εΐναι πολύ ένδεικτική.
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ *Η "Ανοιξις. Την έποχήν της *Ανοιξεως τά δένδρα βγάσουν φύλλα και ή γη βγάσει χόρτα και λουλούδια. οί κάρμοι πρασι- νίζουν και γεμίζουν από παπαρούνες, χαμομήλια και μαργαρί- τες. Τά χαμομήλια χρειάζονται διά τούς κόνους του στομάχου ένθ οι μαργαρίτες χρησιμοποιούνται διά την μαντική της Ιδι- ότητα έφ' όσον μας πληροφοροθν εάν μας αγαπή ή όέν μας αγα- πη ό έκλεκτός της παρόδας μας...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τό κωμικό της έποχής εκείνης, ήτανε τά βιβλία των μαθητών.
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Ερωτικό για ποιόν λόγος ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κάθε μαθητής, έφρόντιζε να κατοχυρώση τά βιβλία του, για να μην του τά κλέψη τυχόν άλλος μαθητής και έγραφε στην πρώτη σελίδα : Τούτο τό συντακτικόν - και πολύ διδασκτικόν - ιδιόν μου έστι κτήμα - ήγοράσθη δε με χρήμα. *Οποιος μου τό αφαιρέσει - τό χέρι του να πέση...
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Ει' έται τό βιβλίο κατοχυρωνότανε.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ουσιακά μέσα στις σάκιες των μαθητιών - Ιδίως των μαθητιών- όπρηγε κατά κανόνα και ένα κονηρό βιβλίο...
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Πονηρό βιβλίο ; Δηλαδή ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Εη "Ένα λεύκιμα, στο όποτον ή μία μαθήτρια έγραφε κάτι για την Έλλη.
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ *Έχομε τέτοια παραδειγματα ;

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πάλι από τόν Ηκάμη "Αννίνο που αναφέρει σ' ένα του χρονογράφημα μερικές τέτοιες περιπτώσεις. *Ορίστε, διέβασέ τις.
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ (Διαβάζει) Είς τό λεύκωμα φίλης. Μαρία μου αγαπητή - *Εσύ αξίζεις κάθε τι - Καί τήν αγάπη της φίλης σου Ειρήνης # που σύντομα σου εδχεται νύφη γλυκειά νά γίνης...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τά εζδες τά κοριτσόπουλα της εποχής : *Από τά μαθητικά θρανία, τόν γάμο λογαριάζανε
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Κι' έδω σημειώνει ό "Αννίνοσ τήν έκάντησι της Ειρήνης στο λεύκωμα της Μαρίας. Μαρία μου αγαπημένη - Κάποιος γαμπρός κρυφά σε περιμένει - καί όταν τό σχολείο βαρεθής - σου εδχομαι εδθός νά παντρευθής ... *Η φίλη σου Ειρήνη - τέτοια εδχή σου δίνει...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βλέπεις λοιπόν ότι τά κορίτσια του 1890, από μικρά μικρά έρχιζαν νά συλλογίζωνται τόν έρωτα καί τόν γάμο. Καί αυτό τό διαπιστώνομε από ένα εδθυμο τραγουδάκι, που θα ήθελα νά τό άκουσω από τήν Κλειώ.
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Ξέρω ποιό τραγουδι έννοετς : θέλεις δέν θέλεις βρέ μικρό... *Η Κλειώ θα μής τό θυμίσω άμέσως.
- ΚΑΒΙΟ ΔΕΝΑΡΑΟΥ (Με συνοδεία πιάνου) θέλεις δέν θέλεις βρέ μικρό
θα 'ρώ στο στίτι νά σε βρω
τήν άρα που κοιμώσαι
μικρό π'ανάθεμά σε...
- Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ θέλεις Γιάννο νά ζαναγουρίσωμε στο άνοιγμα των σχολείων :
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Πώς δέν θέλω ; Εξναι τό πιο επίκαιρο θέμα αυτήν τήν εποχή.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τό ένδιαφέρον των μαθητών κάθε χρόνο, συγκεντρωνότανε στο πρόγραμμα των μαθημάτων. Ρωτούσε ό ένας τόν άλλον : Τοιχοκολλήθηκε τό πρόγραμμα ; *Οχι κινδύμα... Μα τί κάνουνε καί δέν τό τοιχοκολλούν ; Γιά νά μής βασανίζουνε ;
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Μή γιά ποιόν λόγο τόσο ένδιαφέρον ;

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** Καί σήμερα που τό σκέπτομαι, δέν μπορῶ νά καταλάβω γιατί μῆς ἐνόιεφερε τόσο πολύ τό πρόγραμμα. Καί κρίν ἐκόμη ἀρχί-
σουν τά μαθήματα, πηγαίναμε κι' ἐρχόμαστε στό σχολείο, νά
μάθουμε ἄν τοιχοκολλήθηκε τό πρόγραμμα.
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ** Κι' ἐγώ δέν τό καταλαβαίνα. Πῆκως δέν ξέρατε ὅτι τά μαθήματα
θά ἦτανε ἕξη ἄρες τήν ἡμέρα; *Ὀκτώ ἕως δώδεκα τό πρωί καί
δύο ἕως τέσσερις τό ἀπόγευμα.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** *Ἔτσι ἦτανε. *Ὅμως εἴχαμε τήν κρυφήν ἐλαίδα ὅτι καμμιά φορά
τό ἀπόγευμα θά εἶχε καμμιά ἄρα λειψή, δύο ἕως τρεῖς καί
στόπ... ἢ θά ἦτανε δύο ἄρες γλέντι.
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ** Τί εἶδους γλέντι;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** Γλέντι μαθητικό. Λόγου χάριν; δύο ἕως τρεῖς; *Θωική-
τραγοῦδι δηλαδή... καί τρεῖς ἕως τέσσερις; Γυμναστική...
ἄλλο γλέντι;...
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ** Που ἔλεγε μιά γνωστή μου, παλιή ἀθηναία κυρία ὅτι στό μάθη-
μα τῆς γυμναστικῆς, ἐλάμβανε μέρος καί ἡ χωροφυλακή...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** *Ἡ χωροφυλακή; Τί δουλειά εἶχε ἡ χωροφυλακή στό μάθημα τῆς
γυμναστικῆς;
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ** Στά σχολεῖα τῶν θηλέων, ὅταν τά κοριτοκόπουλα κάνανε γυμναστι-
κή, ἔν ἡ ἀύλη τοῦ σχολείου εἶχε χαμηλό θῆ. περίβολο, μαζευ-
όντουσαν ἀπ' ἔξω διάφοροι χαζοί, γιά νά βλέπουνε τά κορίτσια
νά κάνουνε ἐπικύψεις, ἀνατάσεις καί ἄλλα γυμνάσματα...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** Καί, αὐτό εἶναι ἀλήθεια. Καί κάθε διευθύντρια σχολείου θηλέ-
ων παρακαλοῦσε τό γειτονικό ἀστυνομικό τμήμα νά σταίλην ἕνα
χωροφύλακα γιά ν' ἀπομακρύνῃ τοὺς περιέργους...
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ** Που δέν τοὺς ἔφθανε τό γεγονός ὅτι βλέπανε καμμιά φορά λίγο
ἀστράγαλο, λίγη γάμπα, μί κάνανε καί σχόλια ἀνεκτά δυνατά...
πῶ πῶ πῶ γάμπες... *Ἀμάν κι' ἄς μὴ φέξῃ... κοίτα, ~~αὐτὴν~~
κοίτα αὐτήν ἐκεῖ δεξιά... τήν προτελευταία... *Ἀμάν...

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** "Ένα τέτοιο γεγονός έχει μείνει ιστορικό στήνκαλητά 'Αθήνα. Ήχε ιδρυθεί το πρώτο Γυμναστήριο της 'Αθήνας, που υπάρχει και σήμερα ακόμη.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ** Ποιός ήτανε αυτό το πρώτο Γυμναστήριο;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** Τό Κεντρικό Γυμναστήριο, άκέναντι σχεδόν στο Στάδιο. Αυτό ιδρύθηκε στα 1882 και εγκαινιάστηκε επίσημα στα 1883 τις δεκαέντε Μαΐου, όταν τελειώσανε τή σχολεία για τές εορτινές διακοπές.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ** 1883, κυβέρνησις Καριλάου Τρικούπη δηλαδή
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** Μήλιστα. Καί ύπουργός της Παιδείας ο Λομβάρδος, ένας μορφωμένος και πραγματικά φωτισμένος ύπουργός, ο οποίος για να νά γίνουν επίσημα τή εγκαινία του Κεντρικού Γυμναστηρίου άπεφάσισε οι έξετάσεις της Γυμναστικής όλων τών Γυμνασίων να γίνουν στο Κεντρικό Γυμναστήριο στις 15 Μαΐου 1883. Ουσικά οι έξετάσεις αυτές της Γυμναστικής τά έπαιρναν ένα επίσημο γράμα, με παρουσία ύπουργών, βουλευτών και της βασιλικής οικογενείας και μελών του διπλωματικού σώματος, με αδοτηρές προσκλήσεις...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ** Φαντάζομαι ότι τά ήτανε μεγάλη ύπόθεσις ένα τέτοιο γεγονός για τήν 'Αθήνα...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** Δεν φαντάζεσαι τίποτα Γιάννη. Στίς τρεις τό άπόγευμα είχανε όρισθεί οι έξετάσεις και από τής δύο, τό Γυμναστήριο ήτανε γεμάτο από τους καλεσμένους... με από τό μεσημέρι σχεδόν, οι άπέναντι λόφοι, είχανε κατακλυσθεί από χιλιάδες λαού που ήθελε να θαυμάση τό θέαμα.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ** Φαντάσου τόν λόφο του 'Αρδητού, δίπλα στο Στάδιο, κατάμεστο από χιλιάδες κόσμου. Κελίσει άληθινά... που βοόιζε από θαυμασμό και ένθουσιασμό και ζητωκραυγές.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** Καί ξέρεις ποιός ήτανε ο έμπνευστής όλης αυτής της ιστορίας;

- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Ποιός ήτανε ; 'Ασφαλώς ο Τρικούκης ή ο Λομβάρδος, ο υπουργός της παιδείας
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Όχι. 'Εκεί κοντά στο σπίτι σου Γιάνκο, κίω από τό στάδιο, υπάρχει ένας στενός, μικρός δρομάκος, ή δόδος Θωκλιανού.
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Ναι, ή δόδος 'Ιωάννου Θωκλιανού, πάροδος 'Ερατοσθένους. Τόν ξέρω αυτόν τόν δρόμο.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν θα 'ποκε νά είναι μικρός στενός δρομάκος αυτή ή δόδος 'Ιωάννου Θωκλιανού, μά μία μεγάλη λεωφόρος, για νά μάθουν όλοι οι άθηναίοι και όλοι οι 'Ελληνες τό θνομα αυτού του 'Ιωάννου Θωκλιανού.
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Νά τί ήτανε εκεί τέλους αυτός ο 'Ιωάννης Θωκλιανός ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Θα σου τό πω, άφοδ κοίτα θυμηθούμε κανένα τραγούδι, γιατί βλέπω τήν κλειώ νά περιμένη και ν' άνυπομονή. Εκί πρέπει νά είμαστε χωρίς καρδιά για νά κάνωμε μία ύροφη κοπέλλα νά περιμένη.
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ "Έχεις δίκαιο. Εκ' αυτό που είπες ; Χωρίς καρδιά, μου δίνει τήν ιδέα νά μ'ε θυμλώ ή Ηλειώ τό παλιό έκείνο τραγούδι ; χωρίς καρδιά !...
- ΚΑΡΙΟ ΔΗΝΑΡΑΟΥ (ή ή συνοδεύει Γιάνκο) Χ ω ρ ί ς κ α ρ δ ι ά ...
Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Εκί τώρα, άνυπομονή έγώ νά μάθω ποιός ήτανε αυτός ο 'Ιωάννης Θωκλιανός.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Εοθ είπα ; 'Ο θεμελιωτής της άθλητικής ιδέας στην 'Ελλάδα. 'Εδώ και έκαστό άκριβές χρόνια, αυτός ο Θωκλιανός έσπούδαζε στο Πανεπιστήμιο, θυσιομαθηματικά. Στά 1870 άκριβώς. Όμως είχε μέσα στην ψυχή του τήν άθλητική και γυμναστική σκέψη. Και παιδεύοτανε χρόνια και χρόνια, νά πείση τό 'Υπουργείο της παιδείας νά άδω γίνει και ή γυμναστική μάθημα στα σχολεία και νά έναλάβη αυτός τήν έιδασμαλία της σ' όλα τά γυμνάσια της 'Αθήνας που δέν ήτανε τότε παρά μόνο τέσσερα.

- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ** *Ο Φωκιανός ; Καί τό πέτυχε ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** Κατάφερε μέ χίλια βάσινα καί μέ κολλτινά μέσα, νά διορισθῆ
ὡς ἰδιαίτερος διδάσκαλος τῆς γυμναστικῆς μέ μισθό 25 δραχμές
τόν μήνα.
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ** Ἦκουσι πέντε δραχμές τόν μήνα ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** Πάλιστα, ἕνα εἰκοσιπεντάρικο, τήν στιγμή καὶ οἱ κλητήρες τῶν
ὀπουργείων, ἔπαιρναν τότε 45 δραχμές. *Ὅμως ὁ Φωκιανός ἐν-
θουσιάζομαι. Παράτησε ἁμέσως τὸ Πανεπιστήμιο ὅπου ἐσπούδαζε
σοσιαλισμικὰ, ὅπως σοῦ εἶπα καί... ^{ἐδίδασκε} ~~ἐδίδασκε~~ γυμναστική
σὲ γυμνάσια, ἀλλὰ γυμναστικὴ καὶ ἄν ἦτανε μάθημα ὀποχρεωτι-
κὸ... *
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ** Δέν ἦτανε ὀποχρεωτικὸ ; Νά τότε δέν θά ἔμενε κανεὶς μετὰ τὸ
μάθημα νά κάνει γυμναστικὴ μέ τὸν Φωκιανό.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** Ἐχεδὸν κανεὶς. Ἐτοὺς πενήντα ἔζηντα μαθητὰς ἑνὸς γυμνασίου,
ζήτημα εἶναι ἂν ἔμεναν δέκα - δεκαπέντε γιὰ γυμναστικὴ.
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ** Καί ὁ Φωκιανός ἀπογοητεύθηκε ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** *Ὅχι ὁ κανομοίρης. *Ἐκίμενε... ἐπέμενε καί πάσχισε μέ χίλια
ὄμο μέσα νά γίνῃ ἡ γυμναστικὴ μάθημα ὀποχρεωτικὸ ὅπως καί
τά ἄλλα μαθήματα. οἱ ὀπουργοὶ τὸν κοροῦδεύανε καί λέγεται
μάλιστα ὅτι ἕνας ὀπουργὸς τῆς Παιδείας τοῦ εἶπε : Ἦν τέ μοῦ
φάλλεις τώρα Φωκιανέ ; *Ἀντί νά μαθαίνουν γράμματα τὰ παιδιά
θελεῖς νά μαθύνουνε νά κουνῶνε τὰ χέρια τους ; Καί ὁ Φωκι-
ανός τοῦ ἀπήντησε : Δέν θά εἶναι προτιμώτερον κύριε *Υπουργέ
νά κάνουν γυμναστικὴ τὰ παιδιά, καρὲ νά τρέχουν στοὺς ὀρό-
μους νά παίζουν πετροκόλερο ;
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ** Τελικὸ κανομοίρος ὀπουργός θά ἐκείσθηκε.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** Μετὰ δεκατέσσερα χρόνια, βρέθηκε ὁ Λομβάρδος καὶ εἰσήγαγε
τὸ μάθημα τῆς γυμναστικῆς, ὡς ὀποχρεωτικὸν διὰ τὰ γυμνάσια
καί μάλιστα, μέ βαθμολογίαν καὶ θά ἐκπρέαζε τήν γενική βαθμο-
λογίαν τοῦ μαθητοῦ.

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ** Αυτό ήτανε έξυπνο έκ μέρους του Γουλιανού. Γιατί σκέφθηκε ότι δυο παιδιά δεν θα είχανε πολύ καλούς κημούς σε μερικά μαθήματα, θα κηγαίνανε στην γυμναστική και δεν χρειάζότανε μελέτη και παίρνοντας ένα έριστα, θα έκηραάζανε την γενική τους βαθμολογία.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** Θα είχαμε να ποθμε κι'έλλα για τό ζήτημα του άθλητισμού και της γυμναστικής στην 'Αθήνα, μά δυστυχώς...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ** Ξέρω. 'Η ώρα φεύγει... όπως λέει κι'ό κήριο Χαβεραντότσι στην τσόκα... 'Η ώρα φεύγει και μ'λις προλαβαίνει ή κλειώ να μας θυρίσω άκόμη ένα καλή τραγουδι και θα τό άφήσωμε στην διάθεση της.
- ΚΑΒΙΟ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (Μό συνοδεία κιάνου)** Ξύπνα και μην άργετς...
Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** 'Αγαπητέ μου Γιάννη, τελειώσαμε κι'άποφε. 'Αρεβουάρ λοιπόν για την προσεχή Κυριακή...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ** Να εξακολουθήσωμε την συζήτηση για τα πρώτα χρόνια του άθλητισμού στην 'Αθήνα.